

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea „Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de creditare nebancaară” (în continuare - proiectul hotărârii)

Mențiune: Proiectul a fost inițiat spre consultare în martie 2023, ca fiind proiect de hotărâre al Comisiei Naționale a Pieței Financiare „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de creditare nebancaară”. Conform art. X alin. (6) din Legea nr. 214/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 287-290, art. 504), procesul de elaborare a proiectelor de acte normative inițiate de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023, va continua de la etapa la care aceste proiecte se aflau la data de 1 iulie 2023, astfel precizăm că BNM a preluat proiectul precum acesta a fost transmis la consultare publică și în procesul de definitivare a proiectului se includ propunerile și obiecțiile acceptate în prezenta sinteză.

Conținutul punctelor din proiectul prezentat spre consultare publică	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr. obiecții/propunerii/recomandării	Conținutul obiecției/propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
1. La proiectul „Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de creditare nebancaară”				
	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	1.	Examinarea oportunității păstrării fiecărei forme de raportare într-o anexă separată dedicată acestui formular, similar cum este prevăzut la moment în anexele Hotărârii CNPF nr.52/6 din 24.09.2015. Considerăm că ulterior este mai simplu de identificat/modificat/ abrogat/ adăugat un raport dacă se regăsește într-o anexă separată;	<u>Se acceptă.</u>
		2.	Examinarea oportunității includerii sumelor negative cu semnul minus (-) în rapoarte, în locul prezentării acestor sume între paranteze, în scopul facilitării validării formulelor de control din tabele. Astfel, propunem ca în denumirile rândurilor să fie inclus textul „(-)” sau „(+/-)”, după caz, și completarea instrucțiunii cu specificarea: „Indicatorii ce conțin semnul minus (-) se reflectă ca valori negative, ceilalți indicatori se	<u>Se acceptă.</u>

			reflectă ca valori pozitive, cu excepția cazului când se constată soldul opus celui ordinar pentru valorile necesare a fi raportate”;	
		3.	Se propune completarea Capitolului I cu un punct nou 8 (astfel dacă se acceptă propunerea de către autor, se vor renumera punctele din Capitolele următoare): „8. Autoritatea de supraveghere are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal, inclusiv numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), obținute conform prezentei Instrucțiuni, fără consimțământul subiecților datelor cu caracter personal.”	<u>Se acceptă.</u>
		4.	Propunem ca în cazul în care într-un anumit raport se doresc a fi prezentate sumele în valuta originală să fie indicat expres acest fapt în modul de întocmire al raportului.	<u>Se acceptă.</u>
	Ministerul Justiției	5.	Pe parcursul proiectului, se va lua în considerare că liniuțele sunt acceptate la epuizarea celorlalte elemente structurale, deoarece referința ulterioară la acestea poate cauza anumite dificultăți. Subpunctele se numerează cu cifre arabe și o paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine și o paranteză. În caz de necesitate, literele pot avea diviziuni care fie sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, sau exprimate prin cifre romane mici, luate între paranteze, fie sunt precedate de liniuță și încep din rând nou.	<u>Se acceptă.</u>
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din nota informativă, proiectul hotărârii și proiectul instrucțiunii				
1. La nota informativă a proiectului				
La compartimentul „Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de	6.	La temeiul juridic, de substituit textul „art.23 alin. (3) lit. d)” cu textul „art.23 alin. (4) lit. d)”.	<u>Se acceptă.</u>

finalitățile urmărite”.	supraveghere (CNPF))			
La compartimentul „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi”.		7.	Menționăm că în compartimentul „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi” este indicat că proiectul stabilește prezentarea rapoartelor cu frecvență anuală, trimestrială și lunară însă în proiectul instrucțiunii nu am identificat rapoarte cu frecvență anuală de prezentare. Astfel, se vor revizui textul Notei informative și/sau ale proiectului instrucțiunii pentru ca descrierea proiectului din Notă să corespundă conținutului proiectului.	Comentariu: În proiectul instrucțiunii s-a inclus un raport nou cu frecvență anuală (anexa nr.10).
2. La proiectul hotărârii				
Denumirea proiectului de hotărâre „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de creditare nebancaară”.	Ministerul Justiției	8.	Sub aspect redacțional, în vederea evitării dublărilor normative, în denumirea hotărârii cuvintele „cu privire la”, în primul caz, se vor substitui cu cuvântul „pentru”.	Se acceptă. Denumirea modificată: „Pentru aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de creditare nebancaară”.
Pct. 3: „ 3. Raportul pentru trimestrul IV 2023 va fi prezentat potrivit prevederilor Hotărârii CNPF nr.52/6 din 24.09.2015 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare.”	Banca Națională a Moldovei (proponeri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	9.	Propunem o nouă redacție pentru punctul 3, după cum urmează: „3. Se abrogă Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 52/6 din 24 septembrie 2015 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.184-192, art.1119), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr. __ din _____, cu modificările ulterioare.”	Se acceptă cu mențiune. Conform propunerii MJ, conținutul acestui punct a fost inclus într-un proiect de hotărâre separat, cu textul: „1. Se abrogă Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 52/6/2015 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.184-192, art.1119), cu modificările ulterioare.”
Pct. 4: „4. Se abrogă Hotărârea CNPF nr. 52/6 din 24.09.2015 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare.”	Ministerul Justiției	10.	Se va exclude din proiect, deoarece hotărârea enunțată nu a fost supusă înregistrării de stat la Ministerul Justiției, conform procedurii stabilite. În acest caz, abrogarea Hotărârii nr.52/6 va avea loc printr-un act separat al CNPF, care nu va fi prezentat spre înregistrare Ministerului	Se acceptă. Conform propunerii, s-a inițiat un proiect nou de hotărâre în scopul abrogării HCNP nr.52/6/2015. „Pentru abrogarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare, aprobate prin

			Justiției.	Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.52/6/2015”.
	Banca Națională a Moldovei (propuneri pentru CNPF)	11.	Propunem o nouă redacție pentru punctul 4, după cum urmează: „4. Ultima raportare conform actului normativ indicat la pct.3 se va efectua pentru trimestrul IV al anului 2023.”;	<u>Se acceptă cu mențiune.</u> Conform propunerii MJ, conținutul acestui punct a fost inclus într-un proiect de hotărâre separat, cu textul: „2. Ultima raportare conform anexelor actului normativ indicat la pct.1 se va efectua pentru trimestrul IV al anului 2023.”.
3. La proiectul instrucțiunii				
pct.1: „1.Instrucțiunea cu privire la raportarea organizațiilor de creditare nebancaară (în continuare – Instrucțiune) stabilește forme și reguli de întocmire și prezentare a situațiilor financiare și a rapoartelor specifice și se aplică organizațiilor de creditare nebancaară (în continuare – OCN), înregistrate conform legislației.”	Ministerul Finanțelor	12.	Deoarece, art.21 alin.(1) al Legii nr.1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară, prevede că organizația de creditare nebancaară tine contabilitatea și întocmește situațiile financiare și rapoartele specifice în conformitate cu actele normative de reglementare a contabilității și raportării financiare și cu actele normative ale autorității de supraveghere, situațiile financiare se întocmesc și se prezintă conform Standardelor Naționale de Contabilitate, iar rapoartele specifice conform instrucțiunilor aprobate de autoritatea de supraveghere, se propune ca cuvintele „a situațiilor financiare și” de exclus;	<u>Se acceptă.</u>
pct. 2: „2. Organizațiile de creditare nebancaară sunt obligate să întocmească și să prezinte situații financiare și rapoarte specifice (în continuare - Raport) autorității de supraveghere, în conformitate cu actele normative de reglementare a contabilității și raportării financiare, Legea nr.	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	13.	Conform legii contabilității și raportării financiare (art.11) companiile pot ține contabilitatea și întocmi situațiile financiare în baza IFRS. Prin urmare, situațiile financiare la fel sunt auditate în baza IFRS. Întrucât CNPF nu reglementează expres în baza căror standarde se solicită raportarea, OCN poate alege IFRS. Urmează a fi clarificat dacă în cazul trecerii de la SNC la IFRS,	<u>Comentariu:</u> Modul de ținere a evidenței contabile este reglementat de către Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 care prevede că OCN aplică SNC, ținerea contabilității conform IFRS fiind opțională. Astfel, dat fiind faptul că pct.2 din Instrucțiunea cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare, aprobată prin HCNPf nr.52/6/2015

<p>1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 108 – 112, art. 200) (în continuare – Legea nr. 1/2018) și prezenta Instrucțiune.”</p>	<p>Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))</p>	<p>14.</p>	<p>sunt necesare acțiuni suplimentare.</p> <p>Întrucât temeiul juridic este stipulat în proiectul Hotărârii prin care se aprobă Instrucțiunea, considerăm că normele de la punctul 2 sunt redundante și considerăm oportună excluderea acestora.</p>	<p>care este în prezent în vigoare, prevede aplicarea SNC, în scopul continuității și asigurării uniformizării modului de raportare (care va asigura o compilare corectă a indicatorilor pe sistemul financiar nebanar), se specifică în proiectul instrucțiunii că raportarea se solicită conform SNC.</p> <p>Comentariu: Pct.2 se expune într-o nouă redacție: „OCN sunt obligate să întocmească și să prezinte rapoarte specifice cu privire la situația financiară și activitatea de bază (în continuare - rapoarte) autorității de supraveghere, în conformitate cu cerințele prezentei instrucțiuni și a Standardelor Naționale de Contabilitate aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.”</p>
<p>Pct. 5: „5. În sensul prezentei Instrucțiuni, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: <i>persoană autorizată</i> – administratorul (în persoana membrului organului executiv/ conducătorul OCN) care prezintă și/sau persoana fizică, salariat al OCN, căreia îi este delegat de către OCN dreptul de a vizualiza, crea/modifica prin intermediul sistemului SIREM Raportul în formă electronică. Dreptul de a semna/transmite Raportul către autoritatea de supraveghere poate fi exercitat doar de către administratorul (în persoana</p>	<p>Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))</p>	<p>15.</p>	<p>Noțiunea „persoană autorizată” urmează a fi revizuită având în vedere următoarele considerente:</p> <p>1) nu este clar dacă intenția autorului este ca <i>administratorii</i> să fie considerați, potrivit noțiunii, în mod automat „persoane autorizate” (salariatul OCN necesitând a fi delegat în vederea obținerii acestui statut) sau se are în vedere faptul că unul sau mai mulți administratori vor fi delegați <i>în mod obligatoriu</i> în calitate de „persoană autorizată” pentru a realiza drepturile de semnare/trimiteră a Raportului;</p> <p>2) din noțiunea prezentată înțelegem că „persoanele autorizate” vor avea drepturi diferite. Astfel, dreptul de a vizualiza, crea/modifica, prin intermediul</p>	<p>Comentariu: Definițiile date se exclud din instrucțiune deoarece rapoartele se vor prezenta la autoritatea de supraveghere BNM, în formă electronică, în conformitate cu Instrucțiunea privind modul de prezentare a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.245/2019 (în continuare - Instrucțiunea nr.245/2019), care va conține aceste noțiuni. Astfel, dublarea normelor nu este considerată oportună în acest context. Portalul de raportare SIREM, transferat la BNM, este parte integrantă a Sistemului Informatic de Raportare la BNM (SIRBNM) care</p>

<p>membrului organului executiv/ conducătorul OCN), cu aplicarea semnăturii electronice calificate potrivit Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;</p> <p><i>SIREM</i> – sistemul informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebanară gestionat de către autoritatea de supraveghere.”</p>			<p>sistemului SIREM, Raportul în formă electronică îl vor avea toate „persoanele autorizate”, iar dreptul de a semna/transmite Raportul îl va avea doar „persoana autorizată” în cazul când aceasta deține și funcția de administrator. Dacă acesta este intenția autorului, atunci se va revizui și modelul cererii din Anexa nr.2 pentru a i se atribui persoanei delegate rolul corect (setul de drepturi) în SIREM.</p>	<p>este definit prin instrucțiunea nr.245/2019.</p>
	<p>Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)</p>	<p>16.</p>	<p>Se propune includerea posibilității de semnare/expediere pentru persoanele împuternicite de către OCN (în cazul lipsei Administratorului) în vederea prezentării rapoartelor, fiind în conformitate cu Legea Contabilității (art.18 (4)) și cu anexa nr.2 a prezentei instrucțiuni.</p>	<p>Comentariu: Conform art.18 alin.(2) lit.a) din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine „ a) conducătorului, administratorului – pentru entitățile indicate la art.2 lit.a), c) și d);”, totodată, alin.(4) la care se face referire conține prevederi doar cu privire la ținerea contabilității, nu și cu referire la raportarea financiară. Cât privește propunerea înaintată, conform pct.6 din Instrucțiunea nr.245/2019 care reglementează modul de raportare în formă electronică la BNM: „ 6. Entitățile raportoare implementează și mențin un sistem de control intern eficient aferent procesului de raportare la BNM, care asigură securitatea, veridicitatea și autenticitatea rapoartelor electronice prezentate.”, administratorul poartă răspundere pentru toate rapoartele prezentate la BNM. În scopul asigurării continuității activității entității, administratorul poate împuternici cu</p>

				drept de semnătură/prezentare (prin ordin/procură) alte persoane.
Pct.6: „6. Toate sumele se prezintă în Raport în monedă națională și se reflectă în numere întregi.”	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	17.	Propunem o nouă redacție pentru punctul 6 după cum urmează: „6. Sumele se prezintă în raport în monedă națională fiind rotunjite până la întregi, iar coeficienții și procentele se reflectă cu două zecimale, dacă modul de completare al raportului nu prevede altfel.”	<u>Se acceptă cu completări</u> „Sumele se prezintă în raport în moneda națională fiind rotunjite până la întregi, iar coeficienții și procentele se reflectă în format numeric cu două zecimale, cu utilizarea punctului (.) ca separator al zecimalelor și fără includerea semnului (%) (Ex.: 7.55), dacă modul de completare al raportului nu prevede altfel.”
Pct.7: „7. Toate sumele în valută străină se recalculează în monedă națională (conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei stabilit pentru ultima zi operațională a perioadei de raportare) și în Raport se indică echivalentul lor în monedă națională.”	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	18.	Propunem o nouă redacție pentru punctul 7 după cum urmează: 7. Sumele care se solicită a fi prezentate în valută străină precum și echivalentul în MDL pentru sumele în valută străină se vor reflecta fiind rotunjite până la întregi. Echivalentul în MDL pentru sumele în valută străină se va calcula cu utilizarea cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine respective, stabilit pentru ultima zi a perioadei de raportare, dacă în modul de completare al raportului nu este prevăzut altfel.”	<u>Se acceptă cu modificări redacționale.</u> Noua redacție propusă: „8. Sumele care se solicită a fi prezentate în valută precum și echivalentul în lei moldovenești pentru sumele în valută se vor reflecta fiind rotunjite până la întregi. Echivalentul în lei moldovenești pentru sumele în valută se va calcula cu utilizarea cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine respective, stabilit pentru ultima zi a perioadei de raportare, dacă în modul de completare al raportului nu este prevăzut altfel.”
Pct.8: „8. Raportul întocmit conform formularelor nr. 101-110 din anexa nr. 1 pentru trimestrele I-III se prezintă de către OCN până la data de 15 a lunii următoare perioadei de raportare, iar pentru trimestrul IV se prezintă de către OCN în termen de 90 de zile calendaristice ce urmează după perioada de gestiune.”	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	19.	Se propune păstrarea termenului de raportare ca și cel actual de 25 zile calendaristice următoare perioadei de gestiune.	<u>Se acceptă.</u> Se acceptă păstrarea termenului de 25 zile calendaristice, cu precizarea că dacă termenul limită survine într-o zi nelucrătoare sau de odihnă, rapoartele se prezintă în ultima zi lucrătoare de până la data de 25.
	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	20.	Propunem o nouă redacție pentru punctul 8 după cum urmează: „8. Rapoartele întocmite conform formularelor nr.101-110 din anexa nr.1	<u>Comentariu:</u> La solicitarea AmCham, termenul de prezentare al rapoartelor a fost păstrat la data de 25.

			se prezintă trimestrial până la data de 20 a lunii următoare perioadei de raportare.”	
Pct.9: „9. Organizațiile de creditare nebancaară prezintă autorității de supraveghere formularul nr. 111 din anexa nr. 1, lunar, până la data de 15 a lunii următoare perioadei de raportare.”	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	21.	Se propune stabilirea termenului de 25 zile calendaristice următoare perioadei de gestiune.	<u>Se acceptă.</u>
Pct.10: „10. În cazul în care data limită de raportare este o zi de sărbătoare nelucrătoare sau o zi de sâmbătă ori de duminică, Raportul se prezintă în imediat următoarea zi lucrătoare.”	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	22.	Recomandăm excluderea termenului „imediat”.	<u>Se acceptă.</u>
Pct.11: „11. Raportul se prezintă în formă electronică prin intermediul sistemului SIREM, în conformitate cu cerințele prezentei Instrucțiuni, cu semnătura electronică calificată aplicată de persoana autorizată și se consideră original, producând efecte juridice pentru OCN.”	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	23.	În temeiul Legii nr.124/2022, raportul semnat electronic este <i>de iure</i> un document electronic original. În acest caz, considerăm inoportună precizarea faptului că acesta ”se consideră original”.	<u>Se acceptă de principiu.</u> Se acceptă obiecția. Totodată, textul dat se substituie cu textul „Rapoartele se prezintă în formă electronică, în conformitate cu Instrucțiunea privind modul de prezentare a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.245/2019.”.
Pct.12: „12. În cazul în care după efectuarea auditului obligatoriu în conformitate cu prevederile art. 22 din Legea nr. 1/2018, situațiile financiare din Raport au fost modificate, acesta urmează a fi prezentat repetat la autoritatea de supraveghere, în formă electronică până la	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	24.	Dat fiind faptul că art.22 din Legea nr.1/2018 prevede ca Raportul de audit să fie transmis la autoritatea de supraveghere cel târziu în 180 de zile de la începutul anului de gestiune, propunem ca rapoartele modificate urmare auditului să fie prezentate concomitent. Astfel, propunem substituirea textului „31 iulie, fiind anexată o notă explicativă detaliată” cu textul „30 iunie, fiind expediată	<u>Comentariu:</u> Acest punct se exclude din instrucțiune.

data de 31 iulie, fiind anexată o notă explicativă detaliată privind ajustările efectuate.”			concomitent și o notă explicativă detaliată”;	
	Ministerul Finanțelor	25.	Cuvintele „din Raport” de exclus.	
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	26.	În conformitate cu art. 22 al Legii nr.1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară, există mai multe situații pentru organizarea auditului obligatoriu deci autorul ar urma să indice expres cazurile, în vederea excluderii erorilor de aplicabilitate a acestei reglementări pentru OCN-uri.	
Pct.13, subpct.1): „1) OCN prezintă autorității de supraveghere, pe suport de hârtie, cererea privind înregistrarea persoanei autorizate în calitate de utilizator al sistemului SIREM, conform formularului tipizat prevăzut în anexa nr. 2;”	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	27.	Se propune substituirea textului „pe suport de hârtie, cererea” cu textul „cererea semnată”;	Se acceptă de principiu. Pct.13 se exclude, dat fiind faptul că rapoartele se vor prezenta în formă electronică în conformitate cu prevederile Instrucțiunii nr.245/2019.
	Camera Americană de Comerț din Moldova	28.	Se propune prezentarea cererii pe suport de hârtie sau electronic cu aplicarea semnăturii electronice calificate.	
Pct.13, subpct.2), lit. a), b) „a) în cazul înregistrării utilizatorului nou, acesta este informat printr-o scrisoare despre înregistrarea sa în calitate de utilizator al sistemului SIREM, cu specificarea numelui de utilizator atribuit în cadrul sistemului SIREM; b) în cazul refuzului înregistrării, utilizatorul este informat despre acest fapt printr-o scrisoare, în care este indicat motivul refuzului;”	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	29.	Subpct.2), literele a) și b) se propun în redacție nouă: „a) în cazul înregistrării utilizatorului nou, OCN este informată printr-o scrisoare despre înregistrarea persoanei autorizate propuse în calitate de utilizator al SIREM; b) în cazul refuzului înregistrării, OCN este informată despre acest fapt printr-o scrisoare, în care este indicat motivul refuzului;”.	
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	30.	Se propune menționarea locului de livrare a scrisorii în vederea clarității pentru OCN-uri despre modul de notificare.	
Pct.16: „16. În cazul constatării	Banca Națională a Moldovei (propuneri	31.	Considerăm oportun ca textul „În cazul constatării problemelor tehnice sau în	Se acceptă de principiu. Pct.16 se exclude, dat fiind faptul că

<p>problemelor tehnice sau în cazul în care OCN nu primește statutul de „expediat” în cadrul sistemului SIREM, utilizatorul contactează autoritatea de supraveghere în scopul clarificării situației și, la necesitate, transmite Raportul conform procedurilor indicate de autoritatea de supraveghere.”</p>	<p>adresate autorității de supraveghere (CNPF))</p>		<p>cazul în care OCN nu primește statutul de „expediat” în cadrul sistemului SIREM, utilizatorul” să fie substituit cu textul „În cazul constatării deficiențelor tehnice de conectare la sistemul SIREM, inclusiv în cazul în care Raportul OCN nu primește statutul de ”expediat” după aplicarea semnăturii calificate în cadrul sistemului SIREM, persoana autorizată”.</p>	<p>rapoartele se vor prezenta în formă electronică în conformitate cu prevederile Instrucțiunii nr.245/2019 care conține norme cu un conținut similar.</p>
	<p>Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)</p>	<p>32.</p>	<p>Pct. 16 – În cazul problemelor tehnice, comunicarea urmează a fi în formă scrisă (email) în scopul excluderii situațiilor în care părțile ar abuza sau ar ignora faptul că au fost informate despre problemele tehnice. Adicional, în cazul problemelor tehnice în ultima zi de raportare sau în afara programului de lucru al autorității de supraveghere, urmează a fi deschis modul în care vor fi abordate/rezolvate situațiile de eroare tehnică. Ar fi util de menționat departamentul care trebuie contactat sau de a publica în SIREM datele de contact astfel încât OCN-ul să poată lua ușor legătura cu autoritatea de supraveghere.</p>	
<p>Pct.17: „17. Data prezentării Raportului se consideră data obținerii statutului de „expediat” în cadrul sistemului SIREM, conform pct. 15.”</p>	<p>Banca Națională a Moldovei (proponeri adresate autorității de supraveghere (CNPF))</p>	<p>33.</p>	<p>Se propune o nouă redacție pentru pct. 17: „Data prezentării Raportului către autoritatea de supraveghere se consideră data obținerii statutului de ”expediat” în cadrul sistemului SIREM conform pct.15, cu excepția Rapoartelor transmise în situațiile expuse la pct.16 pentru care data de prezentare se consideră a fi data în care Raportul a fost transmis conform indicațiilor autorității de supraveghere. În cazul aplicării modului de prezentare conform pct.16, ulterior înlăturării deficiențelor, OCN va retransmite</p>	<p><u>Se acceptă de principiu.</u> Pct.17 se exclude, dat fiind faptul că rapoartele se vor prezenta în formă electronică în conformitate cu prevederile Instrucțiunii nr.245/2019 care conține norme cu un conținut similar.</p>

			Raportul prin sistemul SIREM.”	
Pct.19: „19. În scopul informării autorității de supraveghere asupra erorilor depistate, OCN expediază prin intermediul sistemului SIREM un mesaj despre necesitatea raportării repetate cu menționarea motivului.”	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	34.	Se propune substituirea cuvintelor: „prin intermediul sistemului SIREM” cu cuvintele „prin metoda indicată de autoritatea de supraveghere”.	<u>Se acceptă de principiu.</u> Pct.19 se exclude, dat fiind faptul că rapoartele se vor prezenta în formă electronică în conformitate cu prevederile Instrucțiunii nr.245/2019 care conține norme cu un conținut similar.
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	35.	În cazul depistării erorilor, OCN-ul trebuie să aibă posibilitatea de corectare a acestora fără limitări or limitarea acestora ar putea duce la anumite abuzuri din partea autorității de supraveghere în caz de control și invers.	<u>Comentariu:</u> În cazul în care BNM va refuza solicitarea de raportare repetată, va indica și motivele care au stat la baza refuzului (de ex. necorespunderea datelor entității cu cele indicate în raportul de audit, modificarea selectivă a perioadelor, insuficiența detaliilor asupra erorilor depistate etc., actualitatea (termenul rezonabil) al raportării repetate). După caz, entitatea raportoare urmează să înlăture neajunsurile care au generat refuzul BNM și să inițieze o nouă solicitare de raportare repetată. Menționăm că BNM, după recepționarea rapoartelor, efectuează analize atât individuale, cât și pe sistem, care sunt utilizate inclusiv pentru prognoze și politici economice. Astfel, veridicitatea și actualitatea datelor este de importanță incontestabilă.
Pct.20: „20. Ulterior recepționării mesajului, responsabilii din cadrul autorității de supraveghere examinează, în decurs de cel mult 5 zile lucrătoare, oportunitatea acceptării transmiterii repetate	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	36.	Considerăm oportun substituirea textului „responsabili din cadrul autorității” cu textul „autoritatea”; Propunem analiza oportunității utilizării termenului de „persoană responsabilă” având în vedere faptul că nu e definit în Regulament, eventual se va substitui cu	<u>Se acceptă de principiu.</u> Pct.20 se exclude, dat fiind faptul că rapoartele se vor prezenta în formă electronică în conformitate cu prevederile Instrucțiunii nr.245/2019 care conține norme cu un conținut similar.

a Raportului și informează persoana responsabilă despre:”.			„OCN”.	
pct.20, subpct.1): „1) modalitatea de transmitere repetată a Raportului, sau;”.	Banca Națională a Moldovei (proponeri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	37.	La pct.20: 1) subpct.1), considerăm că modalitatea de transmitere repetată nu ar trebui să fie diferită de modalitatea de prezentare inițială a rapoartelor (diferențele fiind doar la nivel de soft). În cazul în care diferă de fluxul obișnuit, este oportună stabilirea modalității de transmitere, similar situației prevăzute la pct.12.	
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	38.	Pct. 20. 1) – Urmează a fi menționată modalitatea de transmitere repetată a Raportului. Considerăm necesar de a fi efectuată tot prin intermediul SIREM pentru păstrarea continuității. Urmează a se menționa ce presupune modalitatea de transmitere repetată și dacă este diferită decât cea de transmitere inițială prin SIREM.	
Pct. 20, subpct.2): „2) refuzul transmiterii repetate a Raportului (cu indicarea motivului de refuz).”.	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	39.	În cazul în care se va refuza corectarea este necesar de a putea transmite Raportul în formă scrisă, de altfel OCN-urile ar putea să se confrunte cu un abuz din partea autorității de supraveghere iar în caz de audit – cu încălcare legislației.	Comentariu: Rapoartele se vor prezenta doar în formă electronică în conformitate cu prevederile Instrucțiunii nr.245/2019 (cu aplicarea semnăturii electronice calificate).
Pct.21: „21. În cazul în care erorile sunt depistate de către autoritatea de supraveghere, urmare a verificărilor din oficiu sau verificărilor pe teren, OCN sunt informate despre acest fapt, prin decizia autorității de supraveghere fiind indicat un termen expres de înlăturare a erorilor depistate.”	Banca Națională a Moldovei (proponeri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	40.	Propunem să fie completat cu următorul text: „Dacă înlăturarea erorilor depistate presupune modificarea datelor raportate pentru perioadele precedente, concomitent cu rapoartele modificate transmise în format electronic, se expediază o notă cu explicațiile de rigoare privind modificările efectuate ce țin de înlăturarea neajunsurilor depistate în cadrul controalelor.”; La fel, cu referire la corelarea normelor de la pct.20 și pct.21, ținem să menționăm că	Se acceptă de principiu. Pct.21 se exclude, dat fiind faptul că rapoartele se vor prezenta în formă electronică în conformitate cu prevederile Instrucțiunii nr.245/2019 care conține norme cu un conținut similar.

			este neclară abordarea diferențiată față de situația în care OCN constată că a raportat eronat și îi poate fi refuzată corectarea/raportarea repetată și situația în care autoritatea a constatat erorile și a indicat un termen în care acestea trebuie corectate. Recomandăm revizuirea acestor aspecte.	
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	41.	Urmează a fi menționate acțiunile necesare înlăturării erorilor depistate (va fi solicitată prezentarea raportului corectat sau acestea vor fi consemnate în actul de control care eventual ar corecta datele prezentate eronat în raport sau există alt instrument de corectare a erorilor). De asemenea, este necesar de a indica expres mecanismul pentru claritate și excluderea unor abuzuri.	
Pct.22: „22. OCN sunt responsabile de corectitudinea, veridicitatea și actualitatea informației prezentate prin intermediul rapoartelor electronice la autoritatea de supraveghere.”	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	42.	Este în contradicție cu pct. 20.2), OCN-ul fiind responsabil de corectitudine, în același timp ar putea primi refuz de corectare din partea autorității de supraveghere.	<u>Comentariu:</u> BNM poate refuza doar solicitarea de raportare repetată cu indicarea motivului de refuz. Motivul invocat va fi comunicat entității raportoare în formă scrisă. Entitățile raportoare trebuie să depună un efort maxim pentru a asigura o raportare calitativă în termenul prevăzut de instrucțiune, deoarece aceste date pot sta la baza unor decizii de importanță majoră pentru entitate sau pentru sistem.
Pct.23: „23. Nerespectarea prevederilor Instrucțiunii atrage după sine dreptul autorității de supraveghere de aplicare a sancțiunilor și restricțiilor prevăzute de actele normative.”	Ministerul Justiției	43.	În vederea respectării principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative, se vor indica expres normele juridice ale actelor normative ce prevăd sancțiunile și restricțiile aplicate de autoritatea de	<u>Se acceptă.</u> Se precizează art.24 din Legea 1/2018.

			supraveghere pentru nerespectarea Instrucțiunii.	
Anexa nr.1, Formularul nr.101 (FOAIA DE TITLU)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	44.	La formularul nr.101: 1) acronimul „CUTAM” și acronimul „CUIO” se vor substitui cu acronimul „CUATM” și, respectiv, „CUIŢO”; 2) de completat cu rubricile: „Date de contact executor (nume, prenume, telefon): _____ și „Date de contact persoana responsabilă de semnarea situațiilor financiare (nume, prenume, funcția, telefon) _____”.	<u>Comentariu:</u> Au fost efectuate modificări la conținutul informațiilor incluse în foaia de titlu a raportului, prin excluderea unor coduri.
Formularul nr.102 (cod modificat - OCN0101)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	45.	Se propune: 1) cuvântul „ACTIV” de substituit cu cuvântul „Indicatori” și de inclus un nou rând în tabel înaintea rândului 010, cu denumirea „Activ” și cu formatare similară ca pentru rândul existent cu denumirea „Pasiv”; 2) de uniformizat metoda de scriere a controlului sumei rândurilor, similar ca în Formularul nr.103, în cazul în care se acceptă se vor opera modificările și în Structura și modul de întocmire al formularului; 3) la rândul 060: termenul „corp” considerăm oportun de substituit cu termenul „în principal” sau cel puțin de inclus acest termen între paranteze. Se va proceda astfel și în celelalte cazuri similare; 4) la rândul 080: considerăm oportun de analizat și argumentat (în Nota informativă) necesitatea creării provizioanelor pentru pierderile la orice activ deținut, având în vedere că anterior era stabilit doar „Provizioane pentru împrumuturi acordate și dobânzi aferente”.	<u>Se acceptă.</u>
	Camera Americană de Comerț din Moldova	46.	1) Se propune completarea poziției 090 (partea descriptivă):	<u>Comentarii.</u> 1) SNC include descrierea mai

	(AmCham Moldova)		<p>090 – valoarea contabilă a imobilizărilor necorporale și corporale în curs de execuție și în utilizare destinate activității proprii, inclusiv activele aferente dreptului de utilizare.</p> <p>2) Se propune completarea poziției 120 (partea descriptivă):</p> <p>120 – valoarea contabilă a materialelor, obiectelor de mică valoare și scurtă durată, soldul avansurilor acordate, soldul creanțelor personalului și altor creanțe privind arenda, leasingul, locațiunea, creanțelor companiilor de asigurare aferente despăgubirilor calculate, soldul creanțelor organelor de asigurare socială, soldul creanțelor privind dobânzile calculate la investițiile financiare, soldul cheltuielilor anticipate altele decât cele specificate în rândul 110, alte active care nu se regăsesc în pozițiile anterioare, etc.</p> <p>3) Se propune completarea poziției 160 (partea descriptivă):</p> <p>160 – soldul dobânzilor calculate de către entitate la creditele și împrumuturile primite, inclusiv la împrumuturile subordonate.</p> <p>4) Se propune completarea poziției 180 (partea descriptivă):</p> <p>180 – soldul datoriilor față de personal la data raportării, față de bugetul asigurărilor sociale privind contribuțiile pentru asigurarea socială și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, față de bugetul statului privind impozitele, față de alte persoane juridice și fizice (inclusiv datorii privind dreptul de utilizare a activelor) și veniturile anticipate altele decât cele specificate în rândul 170, alte datorii care nu se regăsesc în pozițiile anterioare, etc.</p>	<p>detaliată.</p> <p>2) se acceptă;</p> <p>3) se acceptă;</p> <p>4) se acceptă.</p>
--	------------------	--	--	---

Formularul nr.102 și Structura și modul de întocmire a situației financiare	Ministerul Finanțelor	47.	<p>1) pe tot parcursul textului formularului și Structurii și modul de întocmire a situației financiare, cuvintele „situația financiară” se substituie cu „bilanțul specific”, cuvintele „anul de gestiune” se substituie cu cuvintele „perioada de gestiune”.</p> <p>2) pe tot parcursul textului formularului și Structurii și modul de întocmire a situațiilor financiare din sintagma „capital social și suplimentar” cuvintele „si suplimentar” și în poziția 200 textul „suplimentar”, de exclus, în corespundere cu Standardele Naționale de Contabilitate.</p>	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr.102, Structura și modul de întocmire a situației financiare	Ministerul Finanțelor	48.	<p>1) la poziția 010 cuvântul „bancare” de exclus;</p> <p>2) la poziția 020 cuvântul „bancare” se substituie cu cuvântul „curente”;</p> <p>3) la pozițiile 060, 110, 170 cuvintele „pe termen scurt și lung” se substituie cu cuvintele „pe termen lung și curente”;</p> <p>4) după poziția 190 se adaugă cuvintele „În compartimentul „Capital propriu”, la rândurile 200-260 se va indica.”;</p> <p>5) textul de la poziția 220 va fi redactat potrivit formularului după cum urmează: „corecții ale rezultatelor perioadelor precedente”;</p> <p>6) textul „270 – suma rândurilor 190 și 270” se modifică cu „280 – suma rândurilor 190 și 270”.</p>	<u>Se acceptă parțial.</u> 1) Se acceptă; 2) Cuvântul „bancare” se substituie cu cuvintele „decât cele curente”; 3) Se acceptă; 4) Se completează cu textul „ 5. În compartimentul „Pasive”, subcompartimentul „Capital propriu”, la rândurile 190-250 se va indica.”; 5) Se acceptă; 6) Se acceptă.
	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	49.	<p>1) de structurat informația pe puncte și subpuncte similar ca la modul de întocmire al celorlalte formulare, pentru o mai ușoară identificare ulterioară a prevederilor;</p> <p>2) din alineatul 1, de analizat oportunitatea excluderii textului „dar nu se limitează la acestea.” precum și enumerarea elementelor de active, datorii și capital</p>	<u>Se acceptă.</u>

			<p>propriu, deoarece tabelul este cu o structură definită, totodată în alineatele care urmează este inclusă și o descriere a celor ce urmează a fi indicate în aceste compartimente;</p> <p>3) după textul: „190 – suma rândurilor 140-180.” de completat cu următorul text: „În compartimentul „Pasiv” în subcompartimentul „Capital propriu”, la rândurile 200-260 se va indica:”;</p> <p>4) la textul „270 – suma rândurilor 190 și 270” de substituit textul „270 – ” cu textul „280 –”.</p>	
Formularul nr.103 (cod modificat – OCN0102)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	50.	<p>1) la rândul 110: textul (rd.071+rd.072) se va substitui cu „rd.111+rd.112+rd.113”;</p> <p>2) termenul „participații” se va substitui cu „participațiuni” (se va modifica astfel și în alte cazuri similare);</p> <p>3) la rândul 112 și 113 se va completa, la început, cu termenul „cheltuieli”;</p> <p>4) la rândul 131: considerăm necesar de precizat dacă se au în vedere venituri din interese de participare, inclusiv, veniturile obținute de la părțile afiliate.</p>	<p><u>Comentariu:</u></p> <p>1) rd. 111-113 se exclud din tabel, respectiv și textul;</p> <p>2) se acceptă;</p> <p>3) rd. 112 și 113 se exclud din tabel;</p> <p>4) rd. 131- se expune în redacție nouă: „dividende și/sau alte venituri din participațiuni în alte entități”.</p>
	Ministerul Finanțelor	51.	<p>1) rândul 092 la formular se modifică după cum urmează: „venituri din alte operațiuni”;</p> <p>2) în rândul 104 din formular, cuvântul „bancare” se substituie cu cuvântul „curentă”;</p>	<p><u>Comentariu:</u></p> <p>Rd. 092 și 104 se exclud din tabel.</p>
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	52.	<p>1) Se propune completarea Indicatorului – amortizarea și întreținerea imobilizărilor corporale și necorporale (Cod rând – 102) în următoare redacție: Amortizarea și întreținerea imobilizărilor corporale și necorporale, inclusiv a activelor aferente dreptului de utilizare.</p> <p>Este necesar, de asemenea, de a specifica ce include „întreținerea” (deservirea curentă, reparația curentă, reparația</p>	<p><u>Comentariu:</u></p> <p>Rd. 101-107 și 111-113 se exclud din tabel.</p>

			<p>capitală, etc.).</p> <p>2) Indicator – comisioane pentru deservirea conturilor bancare (Cod rând – 104): Se propune excluderea ca poziție separată deoarece mărimea acestora din total cheltuieli este imaterială.</p> <p>3) Se propune corectarea erorii: Indicator – Alte cheltuieli ale activității operaționale, total (rd.111+rd.112+rd.113).</p> <p>4) De asemenea, pentru comparabilitatea datelor ar fi utilă specificarea informației ce ar urma să fie inclusă în rd.101-rd.107, rd.111-rd.113.</p>	
Formularul nr.103 la Structura și modul de întocmire a Raportului privind veniturile și cheltuieli	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	53.	La <i>Structura și modul de întocmire a Raportului privind veniturile și cheltuielile</i> (Formularul nr.103), la punctele 7-9 și 11-13, în denumirile rândurilor 080,090,100,120,130,140 se va completa cu textul „total” pentru a corespunde cu denumirile din formular.	Comentariu: Urmare modificărilor efectuate, propunerea pentru rd 080-100 nu mai este actuală.
	Ministerul Finanțelor	54.	La structura și modul de întocmire a Raportului privind veniturile și cheltuielile: 1) la pct. 4 din ultima liniuță de exclus prepoziția „din”; 2) la pct. 8 după prima liniuță se adaugă textul: „ – venituri din alte operațiuni care includ:”, în corespundere cu formularul nominalizat.	Comentariu: 1) Se acceptă; 2) rd.091 și 092 se exclud din tabel, respectiv și textul aferent acestora din pct. 8.
Formularul nr. 103, structura și modul de întocmire a Raportului privind veniturile și cheltuieli Pct.4: „4. În rândurile 010-040 se reflectă veniturile obținute în cadrul activității operaționale inclusiv: veniturile din dobânzi aferente creditelor acordate și	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	55.	Urmează a fi confirmat că la poziția de mai jos vor fi incluse orice alte sume și comisioane care nu intră în calcul DAE: <i>veniturile din dobânzi de întârziere, penalități și alte sume calculate spre încasare, aferente creditelor și leasingului financiar.</i> De asemenea, în dependență de politica de contabilitate (IFRS/SNC) acestea ar putea fi recunoscute la venituri în momentul încasării acestora.	Comentariu: „030 - veniturile din dobânzi de întârziere, penalități, comisioane și alte sume care nu intră în calculul dobânzii anuale efective (DAE), calculate spre încasare, aferente creditelor și leasingului financiar acordate;” Raportarea va avea loc cu aplicarea SNC.

<p>leasingului financiar de către organizația de creditare nebanară; veniturile din comisioane aferente creditelor acordate și leasingului financiar; veniturile din dobânzi de întârziere, penalități și alte sume calculate spre încasare, aferente creditelor și leasingului financiar; veniturile din aferente desfășurării altor activități.”</p>				
<p>Formularul nr. 103, structura și modul de întocmire a Raportului privind veniturile și cheltuieli Pct.6: „6. În rândul 070 „Rezultatul net din constituirea și decontarea provizioanelor, total” se indică diferența dintre veniturile din decontarea provizioanelor neutilizate și cheltuielile generate de constituire a acestora.”</p>	<p>Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)</p>	<p>56.</p>	<p>Se propune clarificarea pct.6 întrucât planul de conturi nu prevede venituri și cheltuieli separate aferent provizioanelor.</p>	<p><u>Comentariu:</u> Se precizează „Veniturile/ cheltuielile din decontarea provizioanelor” reprezintă diferența dintre nivelul provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi neachitate la termen, calculat la sfârșitul perioadei de raportare curente și nivelul existent în sold al provizioanelor, calculat la începutul perioadei de raportare.”</p>
<p>Formularul nr. 103, structura și modul de întocmire a Raportului privind veniturile și cheltuieli Pct.10: „10. În rândul 110 „Alte cheltuieli din activitatea operațională, total” se reflectă cheltuielile legate de desfășurarea activității operaționale a organizației de creditare nebanară, dar care nu</p>	<p>Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)</p>	<p>57.</p>	<p>Se propune următoarea redacție: În rândul 110 „Alte cheltuieli din activitatea operațională” se reflectă cheltuielile legate de desfășurarea activității operaționale a organizației de creditare nebanară, dar care nu pot fi atribuite la cheltuieli privind dobânzile și cheltuielile administrative, inclusiv cheltuieli privind anularea unei părți ale valorii contabile ale activului ce constituie obiectul leasingului financiar și cheltuielile cu dobânda în cazul activelor aferente</p>	<p><u>Comentariu:</u> Se specifică „În rândul 110 „Alte cheltuieli din activitatea operațională” se reflectă cheltuielile legate de desfășurarea activității operaționale a OCN, dar care nu pot fi atribuite la cheltuieli privind dobânzile și cheltuielile administrative. OCN completează conform politicii contabile aprobate.”.</p>

pot fi atribuite la cheltuieli privind dobânzile și cheltuielile administrative, inclusiv cheltuieli privind anularea unei părți ale valorii contabile ale activului ce constituie obiectul leasingului financiar.”			dreptului de utilizare.	
Formularul nr. 103, structura și modul de întocmire a Raportului privind veniturile și cheltuieli Pct.16: „16. În rândul 170 „Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune” se indică rezultatul financiar anual după impozitare determinat ca diferența dintre profitul (pierderea) până la impozitare și cheltuielile privind impozitul pe venit prin relația: rd.150 - rd.160.”	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	58.	Se propune următoarea redacție: În rândul 170 „Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune” se indică rezultatul financiar aferent perioadei de gestiune după impozitare determinat ca diferența dintre profitul (pierderea) până la impozitare și cheltuielile privind impozitul pe venit prin relația: rd.150-rd.160.	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr.104 (cod modificat- OCN0103)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	59.	La formularul nr. 104, la coloana 7, propunem de substituit cifra „7” cu textul „7=4+5-6”.	<u>Comentariu:</u> Urmare modificărilor, se substituie cu „6 = 3+4-5”.
	Ministerul Finanțelor	60.	1) pe parcursul textului formularului și Structurii și modului de întocmire a Raportului privind capitalul propriu, de exclus sintagma „/a”; 2) în tabelul formularului de exclus rândul 020 „Capital suplimentar”;	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr.104, Structura și modul de întocmire a Raportului privind capitalul propriu	Ministerul Finanțelor	61.	1) în pct. 1 de exclus textul „și capitalul suplimentar”, deoarece nu este prevăzut la Standardele Naționale de Contabilitate; 2) pct. 5 de exclus; 3) în pct. 9 cuvintele „și suplimentar” și sintagma „+rd. 020” de exclus; La pct. 17 cuvintele „anului de gestiune”	<u>Se acceptă.</u>

			se substituie cu cuvintele „perioadei de gestiune”.	
Formularul nr.105 (cod modificat -OCN0104)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	62.	la rândul 010, considerăm oportun de exclus „generator al principalei surse de venituri”.	<u>Se acceptă.</u>
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	63.	Se propune următoarea completare pentru o mai bună înțelegere a informației ce urmează a fi raportată: Indicator – 1.1 Flux de numerar – generator al principalei surse de venituri: Dobânzi și comisioane încasate (Cod rând 010). Dobânzi și comisioane plătite (Cod rând 020).	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr. 105, Structura și modul de întocmire a Raportului privind fluxul numerarului Pct. 4.1. a).5: „5. În rândul 050 „Plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală” se reflectă numerarul plătit salariaților în contul retribuirii muncii și altor operațiuni (cu excepția creditelor și dividendelor plătite) și organelor de asigurare socială și medicală privind contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistența medicală ale angajatorilor și angajaților.”	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	64.	Se propune următoarea redacție: În rândul 050 „Plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală” se reflectă sumele plătite/achitate salariaților în contul retribuirii muncii și altor operațiuni (cu excepția creditelor acordate în condițiile generale pentru clienții companiei și dividendelor plătite) și organelor de asigurare socială și medicală privind contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistența medicală ale angajatorilor și angajaților. Necesitatea modificărilor propuse se explică prin faptul că plățile salariale sunt achitate de obicei pe card și un angajat poate avea mai multe tipuri de credite de la companie (în condițiile generale pentru toți clienții companiei, preferențiale pentru angajați în cazul în care în politica de resurse umane a companiei există o astfel de facilitate). De asemenea, este necesară specificarea expres a tipurilor de obligații ce urmează a fi reflectate în aceasta poziție inclusiv	<u>Nu se acceptă:</u> Considerăm oportun de a păstra textul în redacția inclusă în SNC. Cu referire la plățile către angajați, se reflectă sumele achitate în scop de retribuire a muncii sau al altor plăți aferente prestării muncii (achitare diurne, avansuri acordate, compensații etc.).

			<p>pentru o înțelegere mai clară a terminologiei utilizate. Se au în vedere obligații față de creditori și investitori altele decât cele specificate în rd. 160-190 sau inclusiv obligații comerciale, către persoane afiliate, față de personal, etc.</p>	
<p>Formularul nr. 105, Structura și modul de întocmire a Raportului privind fluxul numerarului Pct. 4.2) 5: „5. În rândul 270 „Alte încasări (plăți) din activitatea de investiții și financiară” se reflectă diferența dintre încasările și plățile de numerar rezultate din activitățile de investiții și financiară, care nu sunt incluse în rândurile 230-260, cum ar fi :</p> <ul style="list-style-type: none"> - încasările și plățile de numerar pentru activele imobilizate vândute sau achiziționate și/sau crearea activelor imobilizate; - dividendele plătite; - încasările de numerar pentru compensarea pierderilor excepționale etc.; - plățile de numerar aferente pierderilor din evenimente excepționale (furturi și exproprieri de numerar, incendii, inundații, perturbații politice în rezultatul cărora numerarul a fost nimicit), achitarea cheltuielilor aferente înlăturării consecințelor calamităților naturale etc.; 	<p>Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)</p>	65.	<p>Se propune următoarea redacție: În rândul 270 „Alte încasări (plăți) din activitatea de investiții și financiară” se reflectă diferența dintre încasările și plățile de numerar rezultate din activitățile de investiții și financiară, care nu sunt incluse în rândurile 230-260, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) încasările și plățile de numerar pentru activele imobilizate vândute sau achiziționate și/sau crearea activelor imobilizate; b) dividendele plătite, inclusiv impozitul reținut la sursa de plată; c) încasările de numerar pentru compensarea pierderilor excepționale etc.; d) plățile de numerar aferente pierderilor din evenimente excepționale (furturi și exproprieri de numerar, incendii, inundații, perturbații politice în rezultatul cărora numerarul a fost nimicit), achitarea cheltuielilor aferente înlăturării consecințelor calamităților naturale etc.; e) alte încasări și plăți. 	<p><u>Nu se acceptă.</u> Se păstrează textul conform SNC pentru a nu denatura raportarea.</p>

- alte încasări și plăți.				
Formularul nr.105 la Structura și modul de întocmire a Raportului privind fluxul numerarului	Banca Națională a Moldovei (proponeri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	66.	1) punctul 4 subpct.1) lit. a) propunem excluderea textului „generator al principalei surse de venituri”; 2) pct.4 subpct.2) termenul „cotele de participație” se va reformula conform termenilor utilizați în lege (se va modifica astfel și în alte cazuri similare). 3) pct.4 subpct.2) termenul „curente” de exclus.	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr. 105 și Structura și modul de întocmire a Raportului privind fluxul numerarului	Ministerul Finanțelor	67.	pe tot parcursul textului formularului și Structurii și modului de întocmire a Raportului privind fluxul numerarului, cuvintele „fluxul numerarului” se substituie cu cuvintele „fluxuri de numerar” la cazul gramatical corespunzător;	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr. 105, Structura și modul de întocmire a Raportului privind fluxul numerarului	Ministerul Finanțelor	68.	1) la pct.4 cuvintele „Situția fluxurilor” se substituie cu cuvintele „Raportul privind fluxurile”; 2) la pct. 9 și pct.10 cuvântul „mijloacelor” se substituie cu cuvântul „numerarului”.	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr. 106 (cod modificat - OCN0105)	Banca Națională a Moldovei (proponeri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	69.	La formularul nr.106 (Raport privind clasificarea activelor și pasivelor divizate pe sectoare instituționale, pe rezidenți/nerezidenți și pe valute), se propune o structura nouă și modul de întocmire nou (a se vedea Anexa la sinteză)	<u>Se acceptă.</u>
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	70.	1) Urmează a fi clarificat dacă la Grupa 1, capitolele 1-7 la „Dobânda calculată” se include doar dobânda sau și comisioane, dobânzile de întârziere, penalitățile, etc. (clarificare necesară și pentru partea de pasiv). 2) Urmează a fi clarificat dacă la Grupa 1, capitolul 8 compartimentul „1 Imobilizări corporale” se includ și activele aferente drepturilor de utilizare.	<u>Comentariu:</u> 1)-5) Formularul 106 (modificat în OCN0105) este propus de BNM în redacție nouă, de asemenea, anexa va fi completată cu unele noțiuni și clarificări incluse în „Particularitățile de întocmire a raportului”. 6) Se exclud rândurile Informația suplimentară din formular. 7) Se acceptă.

			<p>3) la pct.2.1) se propune completarea cu definiții pentru conturi curente și alte elemente de numerar.</p> <p>4) la pct.2.7) este necesară clarificarea dacă această poziție va fi raportată doar în cazul raportării financiare conform IFRS.</p> <p>5) pct.2.8) este necesară clarificarea dacă în imobilizări se vor include „activele aferente dreptului de utilizare, primite în leasing operațional” doar în cazul raportării financiare conform IFRS.</p> <p>6) pct.3.5) este necesară definirea următoarelor două elemente: -Împrumuturi neperformante deținute de companii speciale de administrare a activelor; -Active administrate, dar care nu se află în proprietatea organizației de creditare nebanară.</p> <p>7) De asemenea, Formularul respectiv include altă terminologie față de definițiile incluse mai jos. Astfel, este necesar de păstrat aceeași terminologie ca și în Formular, de exemplu: fonduri vărsate de proprietari – în loc de capital social, sau invers.</p>	
	Ministerul Finanțelor	71.	<p>1) capitolul 8 din „Active” va avea următoarea denumire: „Imobilizări necorporale și corporale”;</p> <p>2) capitolul 5, compartimentul 6 din „Datorii” va avea următorul conținut: ”Rezerve din reevaluare”;</p>	<p><u>Comentariu:</u> Formularul 106 (modificat în OCN0105) este propus de BNM în redacție nouă.</p> <p>1) Capitolul 8 va conține și „Alte active nefinanciare”, astfel a fost denumit „Active nefinanciare”.</p> <p>2) Se acceptă. S-a renumerotat drept capitolul 5, compartimentul 5.</p>
Formularul nr. 106, Structura Raportului privind clasificarea activelor, datoriilor și capitalului propriu pe sectoare	Ministerul Finanțelor	72.	La Structura Raportului privind clasificarea activelor, datoriilor și capitalului propriu pe sectoare instituționale, pe rezidenți/nerezidenți și în	<p><u>Se acceptă parțial:</u> 1) Se acceptă; 2) Se acceptă; 3) Se acceptă;</p>

<p>instituționale, pe rezidenți/nerezidenți și în moneda națională/valută străină</p>		<p>monedă națională/valută străină:</p> <p>1) la pct. 1 subpct.4) lit. a) cuvântul „judiciari” se substituie cu cuvântul „judecătorești”;</p> <p>2) la pct. 2 (renumerotat în pct. 3) cuvintele „Activele bilanțiere” se substituie cu cuvântul „Activele” în corespundere cu tabelul raportului;</p> <p>3) la pct. 2 subpct.3) (renumerotat în pct. 3 subpct.4)) după cuvântul „credite” se include cuvântul „acordate”, în corespundere cu tabelul raportului;</p> <p>4) la pct.2 subpct.5) după cuvântul „investițiilor” se include cuvântul „financiare”;</p> <p>5) la pct. 2 subpct.7) după cuvintele „derivate financiare” se includ cuvintele „și alte investiții financiare”, în corespundere cu tabelul raportului;</p> <p>6) la pct. 2 subpct.8) se modifică și va avea următorul conținut: „Imobilizări necorporale și corporale – active deținute pentru a fi utilizate pe o perioadă mai mare de un an în activitatea entității sau pentru a fi transmise în folosință terților, determinate conform prevederilor SNC „Imobilizări necorporale și corporale””;</p> <p>7) la pct. 2 (renumerotat în pct. 3 subpct. 7)) urmează de inclus definiția noțiunilor „Credit comercial și plăți în avans” și „Alte sume către primire”, în corespundere cu tabelul formularului;</p> <p>8) la pct. 3 (renumerotat în pct. 4) cuvintele „Obligațiunile bilanțiere” se substituie cu cuvântul „Datoriile”, în corespundere cu tabelul formularului;</p> <p>9) la pct. 3 subpct.5) după cuvântul „investițiilor” se include cuvântul „financiare” în ambele cazuri;</p> <p>10) la pct. 3 subpct.5) lit. b) va avea</p>	<p>4) Se acceptă;</p> <p>5) Formularul 106 este propus de BNM în redacție nouă. Astfel, indicatorul este redenumit: „Instrumente financiare derivate”</p> <p>6) Se acceptă parțial. Formularul 106 este propus de BNM în redacție nouă. Astfel, indicatorul este redenumit „Active nefinanciare” care va include și imobilizările.</p> <p>7) Se acceptă;</p> <p>Pct.3 subpct. 7) se completează cu următorul text: „a) credite comerciale și plăți în avans – avansuri pentru lucrările în curs de execuție (sau care urmează să fie executate), avansuri pentru bunuri și servicii încă nefurnizate, inclusiv avansuri pentru serviciile financiare prestate de alte companii financiare. Totodată, în categoria dată nu se include plată anticipată a primelor de asigurare și împrumuturile de la persoane terțe pentru finanțarea creditelor comerciale;</p> <p>b) alte sume către primire se utilizează pentru reflectarea tuturor articolelor care necesită o analiză suplimentară pentru includerea lor în alte categorii”;</p> <p>8) Se acceptă;</p> <p>9) Se acceptă;</p> <p>10)Se va expune în următoarea redacție: „rezerve de reevaluare – sume aferente diferențelor din reevaluarea imobilizărilor corporale, imobilizărilor necorporale și investițiilor financiare pe termen lung.”</p>
---	--	--	--

			următorul conținut: „rezerve din reevaluare – surplusul de reevaluare stabilit în urma reevaluării imobilizărilor corporale.”.	
Formularul nr. 107 (cod modificat – OCN0106)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	73.	propunem următoarele modificări la formular: 1) la coloana 1 se propune denumirea: „Nr. d/o”; 2) la coloana 2 se propune denumirea: „Denumirea/Numele și prenumele creditorului”; 3) la coloana 5, propunem examinarea oportunității substituirii termenului „nefondator” cu termenul „persoana terță”; 4) la coloana 7 se propune denumirea: „Valoarea creditului”; 5) la coloana 8 se propune denumirea: „Moneda contractului”; 6) la coloana 9 se propune denumirea: „Rata dobânzii anuale (%)”.	<u>Se acceptă.</u> Totodată, în raport se includ coloane noi. - Rezident/Nerezident; - Țara de reședință; - Numărul acordurilor adiționale la contractul de credit; - Data ultimului acord adițional.
	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	74.	Formularul nr. 107: 1) Pentru claritate este necesară explicarea indicatorului 6 din raport -Sectorul instituțional. 2) De asemenea, este necesară clarificarea indicatorului 7 din raport, cu explicarea dacă raportarea urmează a fi efectuată pe etape în cazul contractelor care prevăd debursarea în câteva tranșe cu condiții diferite. 3) La indicatorul 9 urmează a fi specificat dacă în cazul ratei flotante se va indica formula de calcul sau rata dobânzii în vigoare la data raportării. 4) La indicatorul 11 urmează a fi specificat dacă data acordării se va considera data debursării creditului, în cazul semnării unui contract în perioada de gestiune, iar acordarea va avea loc în altă perioadă, cu raportarea acesteia doar la poziția	<u>Comentarii:</u> 1) Coloana a fost redenumită „Contrapartida” și se completează Structura și modul de întocmire a raportului cu pct. 9: „ 9. Coloana 8 se completează doar pentru creditorii persoane juridice și se introduce codul, după caz: 01 – bănci și alte instituții financiare; 02 – alte companii financiare nebancale (companii de asigurare, fonduri private de pensii, fonduri de investiții); 03 – companii comerciale nefinanciare; 2) Se completează Structura și modul de întocmire a raportului cu pct. 10: „10. În coloana 9 se indică suma creditului în moneda contractului. În cazul în care

			extrabilanțieră.	<p>contractul este multivalutar sau acordat în tranșe, se includ în raport rânduri separate pentru fiecare sumă/tranșă în moneda și cu condițiile stipulate în contract.”;</p> <p>3) se completează Structura și modul de întocmire a raportului cu pct. 12: „12. În coloana 11 se indică rata dobânzii anuale aplicată la data raportării conform contractului de credit sau după caz, conform acordului adițional, cu aplicarea prevederilor din pct.7 al instrucțiunii.”;</p> <p>4) Se completează Structura și modul de întocmire a raportului cu pct. 14: „În coloana 13 se indică data semnării contractului de credit în formatul zz.ll.aaaa. În cazul în care contractul de credit are acorduri adiționale, în această coloană va fi indicată data semnării contractului inițial.”. Astfel, se vor declara toate contractele de credit care au fost semnate în perioada de raportare indiferent când și dacă va avea loc debursarea sumelor (cu referire la liniile de credit).</p>
Formularul nr. 107, Structura și modul de întocmire a Raportului privind creditorii organizației de creditare nebanară	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	75.	Propunem de inclus un mod de completare mai detaliat punctat pe fiecare coloană din tabel, cu includerea codificărilor pentru coloanele 3, 5, 6 și 10 (ex. în col.3 cod „01” pentru PF și „02” pentru PJ).	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr. 108	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	76.	Propunem inserarea unui rând care va identifica numărul coloanelor, precum și redenumirea col.4, 5 și 7, după cum urmează „MDL” „EUR” și respectiv „Alte valute”.	<u>Comentariu:</u> Acest formular se exclude din instrucțiune cu mențiunea că ar putea fi inclus în instrucțiune la o etapă ulterioară (cu consultarea prealabilă a OCN).
Formularul nr. 108 la Structura și modul de întocmire a	Banca Națională a Moldovei (propuneri	77.	Propunem de detaliat modul de completare, punctat pe fiecare rând din	

Raportului privind creanțele și datoriile înregistrate cu băncile rezidente	adresate autorității de supraveghere (CNPF))		tabel.	
	Ministerul Finanțelor	78.	Cuvintele „mijloacele bănești” se substituie cu cuvântul „numerarul”.	
Formularul nr. 109	Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	79.	<p>1) Se propune excluderea indicatorului – Imobilizări corporale primite în leasing operațional (Cod rând 010). Nu este posibil de identificat valoarea bunului primit în leasing operațional deoarece locatorii nu prezintă astfel de informație. La indicatorul – Imobilizări corporale primite în leasing operațional (Cod rând 010), în cazul în care va fi păstrat, este necesar de a exemplifica ce informație urmează a fi raportată și la ce valoare, în temeiul poziției de mai sus.</p> <p>2) La indicatorul – Imobilizări corporale primite în leasing financiar (Cod rând 011), este necesar de a exemplifica ce informație urmează a fi raportată și la ce valoare.</p> <p>3) Se propune următoarea redacție (Cod rând 032): Indicator – dobânzi și comisioane calculate decontate/sistate.</p> <p>4) La indicatorul – Alte contingente ce poartă caracter condițional (Cod rând 044) este necesar de a exemplifica ce informație urmează a fi raportată și la ce valoare.</p> <p>5) La indicatorii – Garantarea datoriilor și plăților primite (Cod rând 051) și Garantarea datoriilor și plăților acordate (Cod rând 052) este necesar de specificat tipurile de garanții ce urmează a fi raportate și la ce valoare (de bilanț/de gaj).</p> <p>6) La indicatorul – bunuri primite în posesiune (Cod rând 061) este necesar de a stabili expres izvorul bunurilor primite în posesie, și anume se înregistrează și raportează doar bunurile mobile și imobile primite în posesie în cadrul executării</p>	<p><u>Comentariu:</u> Acest formular se exclude din instrucțiune cu mențiunea că ar putea fi inclus în instrucțiune la o etapă ulterioară (cu consultarea prealabilă a OCN).</p>

			<p>dreptului de gaj/ipotecă și/sau mijloacele fixe primite în locațiune/comodat de OCN (vehicule, locațiunea oficiilor OCN, etc.), cu specificarea valorii de raportare (de piață, conform contractului de gaj, minim dintre valoarea de piață, datoria clientului și valoarea de gaj).</p> <p>7) La indicatorul – alte mijloace și datorii (Cod rând 062) este necesar de a exemplifica ce informație urmează a fi raportată și la ce valoare.</p> <p>8) Se solicită specificarea pentru care indicator (Cod rând) se refera Pct.6,7,8.</p>	
	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	80.	La relația de control din rd.030, propunem substituirea textului „rd.035” cu „rd.034”.	
Formularul nr. 109 la Structura și modul de întocmire a Raportului privind elementele contabile extrabilanțiere.	Ministerul Finanțelor	81.	La pct. 1 după cuvântul „elementelor” se introduce cuvântul „contabile”.	
Formularul nr. 110 (cod modificat – OCN0107)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	82.	<p>La formularul nr.110 propunem:</p> <p>1) includerea denumirii pentru toate coloanele și completarea cu un rând de identificare a numărului coloanei;</p> <p>2) să fie completat cu un rând care să prevadă raportarea informațiilor privind creditele acordate persoanelor afiliate și valoarea totală a creditelor acordate, fiind necesară ajustarea corespunzătoare în descriere;</p> <p>3) includerea unui rând care să reflecte informații privind fraudele înregistrate de OCN;</p> <p>4) la rândurile nr. de ordine 4-11 se va completa cu câte un nou rând cu textul „inclusiv persoane afiliate”;</p> <p>5) la rândul nr. de ordine 4 se va completa cu un compartiment nou după cum urmează:</p>	<u>Se acceptă.</u>

			<p>„Valoarea contractelor de credit, total” <i>Inclusiv persoane fizice</i> <i>Inclusiv persoane afiliate”</i></p> <p>6) de analizat oportunitatea substituirii cuvântului „Persoane” cu simbolul „x” în rândul „inclusiv persoane fizice” din compartimentele 8 și 10 ale raportului; 7) la rândul 14, de clarificat în tabel, dacă se referă la numărul total sau la cele deschise pe parcursul trimestrului raportat.</p>	
Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	83.	<p>La formularul nr.110:</p> <p>1) Se solicită clarificarea nr.2 (Raport) – în cazul în care membrii consiliului nu sunt în lista de state a companiei, aceștia urmează sau nu să fie raportați. 2) La nr.3 (Raport) se propune raportarea remunerării totale. În situația în care din membrii consiliului ar exista doar o persoană inclusă în state (restul fiind împuterniciți de AGA nefiind angajații OCN-ului), raportarea respectivă ar divulga informația confidențială privind nivelul salarizării. Similar este și în cazul organului executiv și conducătorilor sucursalelor – care sunt ușor identificați în informația publică iar salariile acestora (ca și a oricărui angajat) sunt confidențiale. 3) La nr.12 (Raport) este necesară o definiție mai desfășurată pentru „valoarea contractelor”, aceasta presupunând pretenția totală înaintată în judecată sau doar principalul (creditul), sumele la data intrării în judecată sau soldurile la data raportării, ce presupun grupele soluționate în favoarea, respectiv defavoarea OCN, pretențiile acceptate/respinse parțial, cu încadrarea acestora pe categorii. 4) Se solicită clarificarea nr.13 (Raport) –</p>	<p><u>Comentariu:</u></p> <p>1) Raportul se completează cu rândurile 2.1.1 și 3.1.1 „neincluși în lista de state de personal” în scopul raportării tuturor membrilor consiliului; 2) Nu se acceptă, această informație este necesară din perspectiva evaluării profilului de risc; 3) Se acceptă, raportul se completează cu rânduri noi privind informația mai desfășurată despre litigiile cu debitorii, precum și cele cu alte părți; se vor include, de asemenea, litigiile înaintate în instanța de judecată împotriva OCN. 4) Se acceptă, pct. 23 se expune în redacție nouă: „23. În rândul 15 se indică numărul plângerilor aferente activității de creditare efectuate de beneficiarii de credite nebancale/leasing financiar, în formă scrisă în adresa OCN și care au fost înregistrate de OCN în perioada de raportare.”. Se vor include plângerile aferente activității de creditare (care țin de competența autorității de supraveghere BNM).</p>	

			<p>Numărul sesizărilor/plângerilor înregistrate de OCN în perioada de raportare, dacă se au în vedere sesizările/plângerile înregistrate de OCN din partea clienților sau depuse de OCN către CNPF.</p> <p>Este necesară definirea noțiunii de sesizare, așa cum în lipsa unei definiții pot fi interpretări greșite a acestui termen. Totodată, este necesar de a specifica că anume sesizările conexe activității de creditare se au în vedere pentru a nu raporta cazuri care nu au legătură cu activitatea de bază (exemplu: sugestia de a acorda ajutor financiar, etc.)</p> <p>Se propune următoarea definiție: Sesizare – informarea despre o problemă în procesul de creditare al companiei. Totodată, ar fi util să fie indicat și formatul acestor sesizări, recepționate pe format de hârtie sau transmise electronic. Suplimentar, este necesar de a se menționa dacă plângerile/sesizările anonime și cele prin care nu a fost posibilă identificarea petiționarului vor fi raportate (analogic Codului Administrativ).</p>	
Formularul nr. 110 la Structura și modul de întocmire a Raportului privind datele generale	Ministerul Finanțelor	84.	La formularul nr.110 la Structura și modul de întocmire a Raportului privind datele generale la pct. 14 după cuvântul „sucursale” se adaugă sintagma „/oficii secundare deschise”, în corespundere cu rândul 14 din tabelul formularului.	<u>Se acceptă.</u>
Formularul nr. 111 (cod modificat – OCN0108)	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	85.	<p>La formularul nr.111:</p> <p>1) în antetul raportului se vor include rubrici noi de identificare a OCN și anume „Denumire OCN _____” și „IDNO _____”;</p> <p>2) propunem următoarea denumire a Raportului: „Raportul cu privire la portofoliul de credite nebancare</p>	<u>Se acceptă.</u>

		<p>acordate/leasing financiar acordat la situația din _____ 20__”;</p> <p>3) la coloana 6 se propune denumirea „Codul unic al creditului”;</p> <p>4) la coloana 15 propunem de substituit termenul „asigurare” cu termenul „garanție” pentru a uniformiza cu noțiunea utilizată la punctul 17 din Modul de întocmire a raportului respectiv;</p> <p>5) la coloana 34 (și în alte cazuri similare care se referă la dată) propunem de specificat formatul în care se va indica data, de ex. zz.ll.aaaa;</p> <p>6) după coloana 36 se va completa cu o nouă coloană 37 „Soldul angajamentelor de creditare”. Corespunzător, în Modul de întocmire se va completa cu un nou punct 23 cu următorul text: „În coloana 37 Soldul angajamentelor de creditare se indică soldul angajamentelor de creditare conform contractului. Pentru angajamentul de creditare asumat și realizat parțial, coloana dată se va completa cu suma angajamentului nerealizat.”;</p> <p>7) după coloana 47 se va include o nouă coloană 48 „Acordul subiectului istoriei de credit”. Corespunzător, se va completa și modul de întocmire a raportului. Propunem să se aplice o codificare pentru răspuns (prin DA-„1” sau NU-„0”) în dependență dacă a fost primit acordul de a transmite informația la BIC sau nu. Numărul coloanelor următoare se va modifica corespunzător;</p> <p>8) de asigurat corespunderea abrevierilor din coloanele 51 și 54 cu cele incluse în modul de întocmire al raportului;</p> <p>9) propunem includerea unei coloane care se reflecte informația dacă creditul a fost restructurat (Da/Nu sau codificat);</p>	
--	--	--	--

		<p>10) propunem completarea cu următoarele coloane noi, după cum urmează:</p> <p>1) „Statut contract de credit/leasing financiar”. În cazul acceptării propunerii, se va include în modul de întocmire al raportului o codificare care prevede dacă contractul este „Activ” sau „Închis” la sfârșitul ultimei zile a perioadei de raportare;</p> <p>2) „Data ultimei plăți”. În cazul acceptării propunerii, se va include în modul de întocmire al raportului specificarea că se completează doar pentru creditele/leasingul financiar care au fost rambursate integral în perioada de raportare.</p>	
Ministerul Finanțelor	86.	La formularul nr. 111 de adus în concordanță conținutul formularului cu Structura și modul de întocmire a Raportului respectiv.	<u>Se acceptă.</u>
Camera Americană de Comerț din Moldova (AmCham Moldova)	87.	<p>La formular nr.111:</p> <p>1) Indicator 51 (Tabel) – Se propune înlocuirea DSTI cu RSDV, în scopul unificării terminologiei utilizate în Regulament.</p> <p>2) Indicator 54 (Tabel) – Regulamentul privind cerințele de creditare responsabilă se aplică exclusiv creditelor noi acordate după data intrării în vigoare a Regulamentului, prin urmare o parte din coloane nu vor fi completate pentru creditele mai vechi deoarece nu sunt disponibile datele. Este necesar de a fi clarificat.</p> <p>3) Pct.4,5 – În contextul protecției datelor cu caracter personal această solicitare pare exagerată. Se propune păstrarea doar numărul contractului.</p> <p>4) Pct.9 – Se propune indicarea datei reale a debursării creditului (data semnării</p>	<p><u>Comentarii:</u></p> <p>1) Se acceptă;</p> <p>2) Se acceptă;</p> <p>3) BNM colectează acest tip de informații în scop de supraveghere prudentială și asigură accesul restricționat la informații conform atribuțiilor de serviciu;</p> <p>4) Nu se acceptă. Se păstrează data semnării contractului, deoarece este importantă pentru stabilirea perioadei originare a expunerii;</p> <p>5) Se acceptă de principiu;</p> <p>6) Se va indica „O” – fidejusiunea;</p> <p>7) Se face precizare „graficul actual”;</p> <p>8) Este specificat „În coloana 42 Suma tranșelor achitate se indică suma tranșelor achitate de facto de</p>

		<p>contractului poate fi diferită de data debursării).</p> <p>5) Pct.10 – Se propune următoarea completare: <i>În coloana 8 Suma contractului, se indică suma în lei moldovenești. În cazul în care creditul acordat în lei moldovenești este atașat la cursul unei valute, se va indica valoarea creditului calculată în lei moldovenești cu utilizarea cursului oficial al BNM la data raportării.</i></p> <p>6) Pct.17 (tip de garanție) – În cazul în care există mai multe tipuri de gaj, unde nici unul din acestea nu acoperă 50%, dar suma acestora este mai mare de 50% - oricum va fi raportat tipul principal de garanție – Fidejusiunea.</p> <p>7) Pct.26 – Este necesară clarificarea dacă suma tranșelor calculate va fi indicată conform graficului actual la data raportării.</p> <p>8) Pct.28 – Este necesară clarificarea dacă plata tranșelor se referă la orice plată la credit sau doar la capital.</p> <p>9) Pct.29 – Este necesară clarificarea pentru OCN-urile care țin evidență contabilă conform IFRS, dobânda sporită la partea datoriilor restante există, dar nu este recunoscută în evidență contabilă la momentul facturării (nu este recunoscută în calitate de creanță/venit a clientului). Respectiv, venitul este recunoscut la momentul încasării plăților de la client, fiind utilizată metoda de casă. Este necesară clarificarea dacă în coloana 43 urmează a fi indicate dobânzile care nu sunt recunoscute în calitate de creanțe/venit la momentul facturării.</p> <p>10) Pct.32 – Este necesară clarificarea pentru OCN-urile care țin evidență contabilă conform IFRS, comisioanele</p>	<p>către debitor la principal de la data eliberării creditului până la data de raportare.”</p> <p>9) Se vor reflecta sumele dobânzilor calculate, inclusiv dobânda sporită (dacă este cazul) indiferent de momentul recunoașterii acestora în calitate de venituri.</p> <p>10) Se vor reflecta sumele comisioanelor calculate indiferent de momentul recunoașterii acestora în calitate de venituri.</p> <p>11) Se referă la cazurile în care OCN se subrogă în drepturi de un terț. În coloana 47 (renumerotată din 48) urmează a fi indicate comisioanele care nu sunt recunoscute în calitate de creanțe.</p> <p>12) Existența unui act executoriu presupune raportarea în această coloană. Coloana 49 s-a renumerotat în coloana 51: „37. În coloana 51 Informația privind executarea silită se indică valoarea creanței solicitate în temeiul contractului de credit nebanca/leasing financiar sau deciziei instanței de judecată aflat în executare silită (pentru care există un act executoriu).”</p> <p>13) Prevederea a fost completată cu textul „Nu se reflectă cheltuielile aferente înaintării cererii în judecată, taxa de stat etc.”.</p> <p>14) Veniturile persoanei juridice se stabilesc în baza veniturilor oficiale din raportul financiar.</p> <p>15) În coloana 58 (renumerotată din 56) Credit refinanțat se reflectă cu „1” și creditele care au fost acordate în scop mixt (refinanțare și alt scop).</p>
--	--	---	--

		<p>facturate există, dar nu sunt recunoscute în evidența contabilă la momentul facturării (nu este recunoscută în calitate de creanță/venit a clientului). Respectiv, venitul este recunoscut la momentul încasării plăților de la client, fiind utilizată metoda de casă. Este necesară clarificarea dacă în coloana 46 urmează a fi indicate comisioanele care nu sunt recunoscute în calitate de creanțe/venit la momentul facturării.</p> <p>11) Pct.34 – Este necesară clarificarea dacă se are în vedere situațiile prin care OCN se subrogă în drepturi de un terț sau se referă și la prestarea serviciilor de colectare, când efectiv are loc doar externalizarea, creanță fiind executată în folosul OCN în continuare.</p> <p>Este necesară clarificarea pentru OCN-urile care țin evidența contabilă a penalităților de întârziere și altor comisioane facturate clienților după metoda de casă (nu se recunoaște creanța/venit la momentul facturării, dar se recunoaște venitul în momentul încasării plății). În componența creanțelor recunoscute se include corpul creditului, dobânda și comisionul de administrare. Portofoliul cesionat conține creanțele recunoscute și comisioanele facturate (contabilizate după metoda de casă). Respectiv, este necesar de menționat dacă în coloana 48 urmează a fi indicate comisioanele care nu sunt recunoscute în calitate de creanțe.</p> <p>12) Pct.35 – Este necesară clarificarea situației în care există un document executoriu, dar procedura de recuperare silită nu a fost pornită, coloana 49 urmează a fi completată, ori se presupune că</p>	
--	--	--	--

			<p>executarea silită nu a fost inițiată?</p> <p>13) Pct.36 – Este necesară clarificarea dacă cheltuielile de judecată, taxa de stat, etc. pot fi considerate aferente sau și aceste sume de fapt sunt solicitate spre recuperare de la client.</p> <p>14) Pct.38 – Este necesară clarificarea dacă se are în vedere profitul net mediu lunar în baza analizei conform regulamentelor interne sau în baza veniturilor oficiale din raportul financiar.</p> <p>15) Pct.42 – Este necesară clarificarea dacă la coloana 56 (credit refinanțat) se raportează și creditul/leasingul financiar cu scop mixt (refinanțare și alte scopuri).</p>	
Formularul nr. 111 la Modul de întocmire a Raportului cu privire la portofoliul de credite nebankare/leasing financiar	Banca Națională a Moldovei (propuneri adresate autorității de supraveghere (CNPF))	88.	<p>La Modul de întocmire a Raportului cu privire la portofoliul de credite nebankare/leasing financiar (Formularul 111):</p> <p>1) punctul 5, la enumerarea elementelor ce vizează numărul de identificare, atenționăm asupra faptului lipsei lit. c)</p> <p>- la punctul 6 ce se referă la modul de completare al coloanei 4, precum și la alte coloane din raport care pot fi codificate (col. 5,10,14,15,37,47 și 56), propunem includerea unor coduri de tip cifră/număr sau litere care nu conțin alte simboluri. În scopul facilitării efectuării unor consolidări ulterioare a portofoliilor pe sistemul financiar bancar și nebankar, propunem utilizarea codificărilor similare celor incluse în anexa nr.1 la Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit, aprobată prin HCE a BNM nr.54 din 9 martie 2016;</p> <p>2) la punctul 7 de completat cu textul: „Coloana respectivă se va completa doar</p>	<u>Se acceptă.</u>

		<p>pentru creditele nebancare acordate/leasingul financiar acordat persoanelor fizice.”;</p> <p>3) la punctul 8 propunem următoarea redacție: „În coloana 6 <i>Codul unic al creditului</i> se indică codul de identificare unic atribuit creditului nebancar/leasingului financiar acordat. În scopul asigurării unicității în cadrul sistemului financiar nebancar, codul unic al creditului va începe cu codul OCN individual, atribuit/comunicat de către autoritatea de supraveghere, fiind urmat, după caz, de numărul contului analitic sau numărul și data contractului aferent creditului nebancar/leasingului financiar. Codul unic al creditului poate fi atribuit o singură dată și nu poate fi modificat, inclusiv în cazul modificării condițiilor/prelungire/restructurare a creditului nebancar/leasingului financiar;</p> <p>4) la punctul 10 se va completa pe final cu textul „în conformitate cu pct.7 din Instrucțiune”;</p> <p>5) la punctul 12 propunem de completat cu textul „d) fără dobândă.”;</p> <p>6) la punctul 15 noțiunea „Moneda creditului” se va corela cu denumirea coloanei nr.13 din Formular;</p> <p>7) la punctul 19 se va completa denumirea regulamentului cu datele de identificare (nr. hotărârii și data) dacă acest regulament a fost deja aprobat de către autoritatea de supraveghere;</p> <p>8) propunem de completat punctele 28 și 31 cu o propoziție nouă: „Se indică doar în cazul în care există restanță, în caz contrar se indică „0”.”;</p> <p>9) la punctul 33, propunem o nouă redacție: „În coloana 47 <i>Informația privind</i></p>	
--	--	---	--

		<p><i>istoriile de credit</i> – se indică faptul dacă OCN dispune de informații privind istoria de credit a debitorului:</p> <p>0 – lipsește informația;</p> <p>1 – dispune de informație anterior acordării creditului/leasingului financiar;</p> <p>2 – dispune de informație actualizată, anual, după acordarea creditului/leasingului financiar sau la modificarea condițiilor contractuale.”</p> <p>10) la punctul 39, considerăm necesară precizarea și a situației când sunt mai multe bunuri imobile drept gaj, astfel se va completa după textul „bunului imobil” cu textul „/bunurilor imobile”;</p> <p>11) la punctul 40, propunem de substituit sintagma „soldul creditului” cu „suma creditului la acordare, contractată în cadrul unui contract de credit”. La fel, propunem completarea punctului 40 cu textul: „În cazul în care imobilul este gajat pentru două sau mai multe credite, valoarea imobilului se divizează proporțional pe aceste credite, în funcție de soldul creditelor la data raportării, astfel ca valoarea gajului să nu se dubleze.” și cu textul „Indicatorul se recalculează odată cu modificarea valorii de piață a garanției în baza unui raport de evaluare emis de o companie de evaluare independentă.”.</p>	
--	--	---	--